

Dosarul nr. 3r-112/23
2-14189650-01-3r-25042023

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău)

DECIZIE

21 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron

examinând recursul depus de Publicația Periodică „Glasul Națiunii” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Publicația Periodică „Glasul Națiunii” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Președintelui Curții Supreme de Justiție, Poalelungi Mihai cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă, ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Publicația Periodică „Glasul Națiunii” Societate cu Răspundere Limitată împotriva deciziei din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău,

constată:

La 23 decembrie 2013, PP „Glasul Națiunii” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Curții Supreme de Justiție, Mihai Poalelungi, solicitând constatarea faptului încălcării de către pârât a dreptului jurnaliștilor PP „Glasul Națiunii” SRL de a fi primiți în audiență și de a înregistra un interviu cu obținerea răspunsurilor la întrebările adresate, obligarea pârâtului să primească în audiență redactor-șef al PP „Glasul Națiunii” SRL, Vasile Năstase, pentru realizarea unui interviu și acordarea răspunsurilor la întrebările adresate.

Prin încheierea din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de PP „Glasul Națiunii” SRL pe motiv că, instanța nu este competentă să judece cauza, deoarece atât pârâtul, cât și reclamantul își au sediile în mun. Chișinău, în raza de activitate a Judecătoriei Centru.

La 24 ianuarie 2013, PP „Glasul Națiunii” SRL a contestat cu recurs încheierea din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, solicitând casarea acesteia cu restituirea cauzei spre rejudecare în fond. Prin decizia din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de PP „Glasul Națiunii” SRL

și a fost menținută încheierea din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La 28 septembrie 2021, administratorul Ion Bogos din numele PP „Glasul Națiunii” SRL a depus cerere de revizuire asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014 în temeiul art. 449 lit. g) din Codul procedură civilă, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea reexaminării cererii de recurs înaintate de PP „Glasul Națiunii” SRL, casarea încheierii din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău cu dispunerea compensării încălcării dreptului la acces la instanță, garantat de art. 6 CEDO și la libertatea de exprimare, garantată de art. 10 CEDO prin încasarea din bugetul de stat în beneficiul PP „Glasul Națiunii” SRL a sumei de 4000 euro, calculată la cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei în ziua achitării, compensarea cheltuielilor de reprezentare în fața Curții în sumă de 12 000 de lei și de depunere a cererii în sumă de 61 de lei.

Prin încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită cerere de revizuire declarată de Ion Bogos din numele Publicației periodice „Glasul Națiunii” SRL a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 3r-109/14 din 11 martie 2014, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de PP „Glasul Națiunii” SRL împotriva Președintelui Curții Supreme de Justiție, Mihai Poalelungi, privind contestarea actului administrativ.

Prin decizia din 15 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de către PP „Glasul Națiunii” SRL, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, a fost anulată încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecare.

Prin încheierea din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de PP „Glasul Națiunii” SRL împotriva deciziei din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

Prin decizia din 21 septembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de către PP „Glasul Națiunii” SRL, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, a fost anulată încheierea din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecare.

Prin încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de PP „Glasul Națiunii” SRL împotriva deciziei din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

La 23 martie 2023, PP „Glasul Națiunii” SRL, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru a depus recurs împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea încheierii recurate, cu soluționarea în fond a cererii de revizuire cu admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, și dispunerea dispunerea compensării încălcării dreptului la acces la instanță, garantat de art. 6 CEDO și la libertatea de exprimare, garantată de art. 10 CEDO prin încasarea din bugetul de stat în beneficiul PP „Glasul Națiunii” SRL a sumei de 4000 euro, calculată la cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei în ziua achitării, compensarea cheltuielilor de reprezentare în fața Curții în sumă de 12 000 de lei și de depunere a cererii în sumă de 61 de lei.

A comunicat că copia încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu a fost remisă și a identificat-o recent pe situl instanței de judecată.

Examinând recursul depus de PP „Glasul Națiunii” SRL, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce succed.

Prin prisma art. 191 alin. (5) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Alineatul (3) al aceluiași articol prevede că pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizia prin care declară recursul inadmisibil.

În speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevante dispozițiile art. 242 Cod administrativ, care stabilesc că recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din materialele dosarului rezultă că la 23 martie 2023, PP „Glasul Națiunii” SRL, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respinsă, ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire împotriva deciziei din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

Este cert și faptul că încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului PP „Glasul Națiunii” SRL la data de 2 martie 2023 la adresa electronică glasul_natiunii@yahoo.com indicată de recurent în cererile depuse către instanță și utilizată în comunicarea cu instanța de judecată (f. d. 32, 47), fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 172).

Astfel, în speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenul de depunere a recursului și-a început curgerea la 3 martie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării încheierii judecătorești contestate și a expirat la 17 martie 2023, pe când cererea de recurs a fost depusă la 23 martie 2023, fapt ce denotă exercitarea acestei căi de atac cu încălcarea termenului stabilit de art. 242 Cod

administrativ. Or, legiuitorul a determinat că dreptul la depunerea recursului este limitat la un anumit interval și anume 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești.

Drept urmare, nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că copia încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu a fost remisă, aflând recent despre încheierea recurată.

Și aceasta deoarece, a fost stabilit incontestabil că încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului PP „Glasul Națiunii” SRL la data de 2 martie 2023 la adresa electronică a recurenteii acceptată de către aceasta.

În plus, instanța de recurs mai relevă că încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, <https://cac.instante.justice.md/>, încă la data de 2 martie 2023, astfel încât partea în proces a dispus de suficient timp pentru a se informa în legătură cu evoluția procesului și a acționa în vederea protejării intereselor sale juridice.

Așadar, la caz, se stabilește lipsa de valorificare diligentă de către PP „Glasul Națiunii” SRL a drepturilor sale procedurale, ce a și generat omiterea termenului legal de depunere a recursului.

În circumstanțele descrise, se constată că recursul împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, depus de PP „Glasul Națiunii” SRL, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru, la data de 23 martie 2023, este în afara termenului legal.

De altfel, se va nota că în virtutea principiului bunei-credințe, partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege și să acționeze în vederea protejării intereselor sale juridice.

Obligația respectivă derivă și din prevederile art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recurentul nu a prezentat instanței probe ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege și nu a depus în acest sens o cerere cu privire la repunerea recursului în termen, în sensul art. 65 Cod administrativ.

Astfel fiind, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut,

și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei* că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse mai sus cu normele legale citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că la depunerea recursului împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, PP „Glasul Națiunii” SRL, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru nu a respectat prevederile art. 242 Cod administrativ.

Față de cele ce preced, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de PP „Glasul Națiunii” SRL, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se declară inadmisibil recursul depus de Publicația Periodică „Glasul Națiunii” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Publicația Periodică „Glasul Națiunii” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Președintelui Curții Supreme de Justiție, Poalelungi Mihai cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron